

SULF:s kongress 2024

Tryggare villkor för doktorander med anställning utanför högskolan

Doktorander med huvudsaklig anställning utanför lärosätet

Berörda doktorander har sin huvudsakliga anställning hos en extern arbetsgivare, såsom ett privat företag, forskningsinstitut, offentlig sektor eller ett fackförbund¹. Dessa doktorander benämns typiskt som "industridoktorander", "verksamhetsdoktorander" eller "kliniska doktorander", beroende på bransch. Doktorandens arbetsgivare åtar sig att finansiera doktorandstudierna inom ramen för anställningen genom att tillgängliggöra minst 50 % betald arbetstid över högst 8 år, i enlighet med Högskoleförordningen.

Enligt UKÄs statistik "Högskolan i siffror" finansieras ungefär 18%² av de cirka 1 800 doktorander som antas varje år till svensk forskarutbildning, genom betald arbetstid inom annan anställning. Vanliga ämnesområden är teknik, naturvetenskap och medicin, men även samhällsvetenskap förekommer. Trots att denna doktorandgrupp är relativt stor, är rättsläget fortfarande outforskat.

Problembild

Doktoranderna kan ha svårt att få sin utlovade doktorandtid, då arbetsgivaren, medvetet eller omedvetet, omdirigerar doktorandens arbetstid till andra uppgifter än doktorandstudierna.

Detta kan leda till att doktorandstudierna drar ut på tiden, aldrig slutförs, bedrivs på fritiden, genomförs på kortare tid än de föreskrivna fyra åren, eller resulterar i lägre kvalitet. Doktoranderna riskerar också att försättas i ett utsatt läge gentemot sin arbetsgivare, då doktorandens rätt till finansieringen och doktorandutbildningen är oklart reglerad, och relationen mellan anställningen och doktorandstudierna inte är tillräckligt definierad.

---

¹ Kategori FTG, USL och AUH:
https://www.scb.se/contentassets/3a12f556522d4bdc887c4838a37c7ec7/2024-05-21/instruktion-ladok_varen_2024.pdf

² Sedan 2017, då utbildningsbidraget togs bort

Helene Degerman, SULF/Linköping, Håkan Burdén och Kerstin Eriksson hemställer därför:

- Att SULF ska kartlägga problembilden för doktorander med anställning utanför lärosätet, bedöma rättsläget och föreslå åtgärder på olika nivåer för att långsiktigt förbättra villkoren för denna doktorandgrupp.
- Att SULF ska ta fram en vägledning med råd och rekommendationer för doktorandgruppen inför doktorandavtalsskrivning, inklusive eventuellt behov av tilläggsavtal till anställning, i syfte att stärka rätten till finansieringen och öka anställningstryggheten.

Motionen undertecknas av:

Helene Degerman, industridoktorand, RISE Research Institutes of Sweden och
Linköpings universitet

SULF/Linköpings universitet, genom David Rule, ordförande

Håkan Burdén, Saco-styrelsen på RISE Research Institutes of Sweden

Kerstin Eriksson, RISE Research Institutes of Sweden